

SEMMEIWEIS EGYETEM Egészségügyi Közszolgalati Kar
Mentálhigiéné Intézet

„Integrált szülő-csecsemő konzultáció (Hédervári-Heller-Németh)”
szakirányú továbbképzési szak – 2020-2022

A képzést indító felsőoktatási intézmény neve, címe:

Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézete
Cím: 1089 Budapest, Nagyváradi tér 4.
Központi tel.: +36 (1) 459-1500 / 56538 mellék
Honlap: www.mental.usn.hu

Szakfelelős, képzési felelős, oktatás szakmai koordinációja:

Dr. Danis Ildikó tudományos főmunkatárs
Tel: (1) 459-1500 / 56549 mellék;
E-mail: danis.ildiko@public.semmelweis-univ.hu

Oktatásszervező:

Jindáné dr. Labádi Gabriella
Tel: (1) 459-1500 / 56523 mellék;
E-mail: jinda.gabi@public.semmelweis-univ.hu

Az oklevélben szereplő szakképzettség megnevezése:

Szülő-csecsemő/kisgyermek konzulens

Képzési idő és az oklevél megszerzéséhez szükséges kreditek száma:

4 félév (120 kredit)

Képzési forma: levelező képzés, havonta egy péntek-szombat

A szakirányú továbbképzés képzési területe: Társadalomtudományok

A felvétel feltételei: Legalább BA szintű diploma (főiskolai vagy egyetemi végzettség) a következő képzési területeken: Bölcsészettudományok, Társadalomtudományok, Orvostudományok

Szaktmák szerinti megjelölésben: pszichológus, pedagógus, orvos, pszichoterapeuta, védőnő, gyógypedagógus, gyógytornász, bölcsődei gondozó, szociális munkás, gyermek- és családjogi szakértő, stb.

A képzés létrehozói

Prof. Dr. Hédervári-Heller Éva, gyermek és ifjúsági analitikus, Berlin
Dr. Németh Tünde, gyermekgyógyász, pszichoterapeuta, Budapest

További oktatók

Prof. Dr. Pethesné Dávid Beáta, egyetemi tanár, szociológus, intézetigazgató
Dr. Danis Ildikó, tudományos főmunkatárs, fejlődépszichológus, alkalmazott egészségpszichológiai szakpszichológus, pár- és családterapeuta, integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzulens
Góczán-Szabó Ildikó, gyógypedagógus, klinikai szakpszichológus, integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzulens
Koller Éva, klinikai szakpszichológus, pszichoterapeuta
Prónay Beáta, gyógypedagógus-pszichológus, integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzulens

Az akkreditációra elkészített anyag Prof. Dr. Hédervári-Heller Éva (Berlin) és Dr. Németh Tünde (Budapest) több mint 15 éves szakmai együttműködésének eredménye. A képzés anyaga és az ennek mentén megalapozott szakmai munka többféle konzultációs és terápiás szemlélet, gyakorlat szintézise, amely ilyenformán új, integrált irányvonalat képvisel a kora gyermekkori intervenciók területén. A képzés anyaga a „Szülő-csecsemő konzultáció és terápia - A viselkedésszabályozás zavarai csecsemő- és kisgyermekkorban” (Hédervári-Heller, 2008; Animula) című, ebben a témában megjelent könyvre támaszkodik.

A szakirányú továbbképzési program célja az egészségügyi és a pszichoszociális területeken dolgozó szakemberek (orvosok, (gyógy)pedagógusok, pszichológusok, pszichoterapeuták, védőnők, kisgyermeknevelők, szociális munkások stb.) speciális képzése a szülő-csecsemő konzultáció, valamint terápia alkalmazására. A szülő-csecsemő konzultáció/terápia, mint egy kora gyermekkori prevenció és intervenció módszer, egy tudományosan megalapozott módszer az érzelem- és viselkedésszabályozási problémák (regulációs zavarok) kezelésére, enyhítésére csecsemő- és kisgyermekkorban.

Több szakma és intézet kooperációs együttműködése mellett valósulhat csak meg képzési célunk. A képzés egységes: „konzulensi” tevékenységre készít fel, azonban az előzetes szakképzettség meghatározza az alkalmazható kompetenciák „szintjét”, mely a következő két pontban kerül megfogalmazásra.

1. A (pszicho)terapeuta képzettséggel nem rendelkező résztvevők egy speciális konzultáció alkalmazására készülnek fel, mely a problémák kezdeti fázisának felismerésére, megoldására, de legalább is enyhítésére irányul. Ezen túlmenően érzékenyíti a szakembereket azon esetek felismerésére és ellátásba segítésére, melyek várhatóan rövidebb vagy hosszabb ideig tartó pszichoterápiás kezelést igényelnek. Értve ezalatt a szülők vagy gyermek egyéni terápiáját, család- és párkapcsolati terápiát, vagy pedig szülő-csecsemő terápiát.
2. Egészségügyi/klinikai szakvizsgával rendelkező pszichológusok (klinikai, alkalmazott egészségpszichológiai vagy neuropszichológiai szakpszichológusok) és pszichoterapeuták a program elvégzésével a szakmai kompetenciájukat a konzulensi tevékenység mellett a „szülő-csecsemő terápia” alkalmazásának gyakorlati ismereteivel bővítik.

Gyakran nehéz a konzultáció és a terápia egymástól való elkülönítése, különösen akkor, ha figyelembe vesszük, hogy a konzultáció is terápiás hatással bírhat. Néhány lényeges különbség mégis felmutatható. Ennek a különbségnek az ismerete és gyakorlati alkalmazása elvárható a képzett szakpszichológusoktól és pszichoterapeutáktól.

A kora gyermekkori viselkedésszabályozás problémái, a regulációs zavarok - excesszív sírás/krónikus nyugtalanság, alvászavarok, valamint táplálkozási és gyarapodási zavarok - klinikai szempontból a csecsemő- és kisgyermekkor pszichés vagy pszichoszomatikus problémáinak és a későbbi pszichogén megbetegedések előfutárainak tekinthetők. Ezek a kora gyermekkori viselkedésszabályozási zavarok multifaktoriálisan meghatározottak, nem tekinthetők sem egyértelműen orvosi, sem egyértelműen pszichoszociális problémáknak. E tünetek létrejötté komplex: mind a gyermek oldaláról meglévő biológiai rizikófaktorok, mind a szülőknél meglévő kedvezőtlen pszichoszociális feltételek, és a szociális környezet támogatási mértéke is kifejezheti hatását.

A kora gyermekkori regulációs zavarok megelőzése, felismerése, és kezelése eddig nem kielégítően megoldott problémának tekinthető Magyarországon, hiszen ezek a zavarok főként az egészségügyi ellátás keretében jelennek meg akkor, amikor a probléma már súlyossá nőtte ki magát (pl. orvosi ellátást igényel). E komplex problémakörnek a megoldása (korai felismerés, megelőzés, illetve speciális, a kapcsolatra irányuló intervenció) interdiszciplináris és speciális szakmai felkészültséget igényel. Bizonyos posztgraduális (szakpszichológusi,

pszichoterápiás, illetve szakorvosi) képzéseknek része e problémakörrel vagy ennek részeivel való foglalkozásra történő felkészítés, ám az egységes, a problémakör komplexitását figyelembe vevő tematikus szakirányú képzés csak néhány esztendeje létezik a magyar felsőoktatásban. A képzés korábban a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen folyt, sikeres akkreditációt követően az első évfolyam 2010-2012, a második évfolyam pedig 2012-2014 között képződött. Sikeres egyetemi jóváhagyás és az Oktatási Hivatal által jóváhagyott szakindítási engedély birtokában a képzés 2014 őszétől, változatlan tematikával a Semmelweis Egyetem keretén belül, 2015 őszétől pedig az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Karon is folytatódott Magyarországon.

A képzés célja:

1. A kora gyermekkori egészséges fejlődéssel, illetve a klasszikus regulációs problémákkal kapcsolatos ismeretek átadása, megszilárdítása, és kezelési lehetőségek szupervízióval történő gyakorlása a kisgyermekkel és családjaikkal foglalkozó szakemberek számára.
2. A képzésben résztvevő hallgatók ismereteinek és kompetenciáinak megfelelően új szakma kialakítása és elterjesztése Magyarországon: a szülő-csecsemő konzultációs / terápiás tevékenységet folytató prevenciós és intervenciós munkakörök társadalmi elismertetése és támogatása (egészségügyi finanszírozás kérdésének megoldása), a lakosság számára megbízható és preferált segítő hálózat kialakítása.

Kompetenciák:

A program elvégzésével a hallgatók a következő kompetenciákkal rendelkeznek:

- Rendelkeznek a csecsemő és kisgyermekkora vonatkozó komplex egészségügyi, pszichológiai, pedagógiai, valamint aktuális családpszichológiai kérdések ismeretével.
- Az interdiszciplináris képzés az elméleti képzés mellett új minőséget hoz létre a gyakorlati tapasztalatok megosztása által, így a hallgatók képessé válnak interdiszciplináris megoldások gyakorlati alkalmazására.
- Korszerű ismeretek birtokába kerülnek a csecsemő- és kisgyermekkor testi és lelki fejlődésének sajátosságairól, a kötődési kapcsolatok jellemzőiről kisgyermek és felnőtt korban, a szülővé válás folyamatáról, a párkapcsolat problematikájáról.
- Képesek lesznek a kora gyermekkori regulációs zavarok – érzelem- és viselkedésszabályozási problémák - időbeni felismerésére, erre a területre kidolgozott speciális intervenciók alkalmazására, dokumentáció készítésére.

Integrált szülő-csecsemő konzultáció szakirányú továbbképzési szak ismeretkörei:

1. FEJLŐDÉSELMÉLET		órátípus	óraszám
1.1.	A koragyermekkori fejlődés pszichológiai modelljei	elmélet	10
1.2.	A szülővé válás társadalmi és pszichológiai aspektusai	elmélet	5
1.3.	A korai fejlődés elméletei, modern fejlődéslélektan	elmélet	15
1.4.	Pszichoanalitikus fejlődépszichológia	elmélet	10
2. KÖTÖDÉSELMÉLETI ISMERETEK			
2.1.	Alkalmazott kötődés elmélet	elmélet	10
2.2.	A kötődés elmélet alkalmazása a gyakorlatban	elmélet	10
3. FEJLŐDÉS PSZICHOPATHOLÓGIA ÉS KORAI REGULÁCIÓS ZAVAROK			
3.1.	A korai fejlődés zavarai I.	elmélet	10
3.2.	A korai fejlődés zavarai II.	elmélet	10
3.3.	Regulációs zavarok a csecsemő és kisgyermekkorban	elmélet	20
4. CSECSEMŐ MEGFIGYELÉS			
4.1.	Csecsemő megfigyelés I.	gyakorlat	20
4.2.	Csecsemő megfigyelés II.	gyakorlat	30
5. SZÜLŐ-CSECSEMŐ KONZULTÁCIÓ ELMÉLETE ÉS GYAKORLATA			
5.1.	Bevezetés a szülő-csecsemő konzultációba és terápiás kezelésbe EA	elmélet	15
5.2.	Bevezetés a szülő-csecsemő konzultációba és terápiás kezelésbe GY	gyakorlat	5
5.3.	Szülő-csecsemő konzultáció a gyakorlatban I.	gyakorlat	20
5.4.	Szülő-csecsemő konzultáció a gyakorlatban II.	gyakorlat	25
5.5.	A szülő-csecsemő konzultáció speciális esetei	elmélet	10
5.6.	A szülő-csecsemő konzultáció gyakorlati alkalmazási területei	elmélet	10
5.7.	Esetbemutató, esetelemzés	gyakorlat	15
6. SPECIÁLIS KURZUSOK			
6.1.	Elhanyagolás, bántalmazás, trauma	elmélet	10
6.2.	Prevenciós és intervenciós programok itthon és külföldön	elmélet	10
7. SZAKDOLGOZAT			
7.1.	Szakedolgozati szakszeminárium	gyakorlat	10

További információk:

<https://semmelweis.hu/mental/szakiranyu-kepzesek/integralt-szulo-csecsemo-konzultacio/>